

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Vtrum visiones beatificæ hominum & Angelorum sint eiusdem speciei.
disput. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

Virum visiones beatifica hominum, & Angelorum sint eiusdem speciei.

*Parti negans
fundatur
primò.*

Partem negantem amplectitur Maior in 4. d. 49. quaest. 11. probarique potest primò, quoniam actus emanantes à potentis specie distinctis, sunt inter se specie distincti: sed intellectus Angelicus, & humanus distinguuntur inter se specie: ergo visiones beatifica, quæ ab eis emanant, specie inter se distinguuntur.

Secundò.

Secundò, visiones beatorum non sunt de eodem obiecto adequato: quippe cum quidam beati videant aliquid in Verbo, quod non videtur ab aliis, sed cognitiones, quæ non sunt de eodem obiecto, distinguuntur inter se specie: ergo visiones beatifica non sunt omnes eiusdem speciei.

Tertiò.

Tertiò, vnus beatus est essentialiter beator alio, vt Theologi omnes concedunt: ergo beatitudo vnus est essentialiter perfectior beatitudine alterius, & consequenter est ab illa specie distincta.

*Visiones bea-
tificæ hominū
& angelorū
sunt eiusdem
speciei.*

Contrariam sententiam, visiones nimirum beatificas hominum & Angelorum esse eiusdem speciei, sequuntur Durandus in 3. d. 14. q. 1. Marsilius in eodem 3. q. 10. art. 2. & Sotus in 4. d. 89. q. 3. artic. 2. quæ probabilior est. Primò, quoniam sicut gratia & caritas, quæ est radix & principium meriti, & cui respondet præmium, est eiusdem speciei in Angelis & hominibus: ita etiam præmium ipsum esse debet eiusdem rationis & speciei. Secundò, quoniam visiones hominum & Angelorum sunt de eodem obiecto, & præcipua eorum causa, quæ proportionate sunt obiecto, nempe essentia diuina concurrens instar speciei intelligibilis, & lumen gloriæ, sunt eiusdem rationis in homine & Angelo, vt ex se est satis manifestum, & de lumine gloriæ affirmat D. Thomas de veritate q. 9. art. 1. ad 17. ergo licet intellectus, qui est minus præcipua causa, sit alterius rationis in homine & Angelo, visiones erunt eiusdem speciei: maxime cum sint effectus supernaturales, qui ex causis supernaturalibus præcipue pendendi sunt.

Obiectis.

Obiectis, visio beatifica Angeli essentialiter continetur sub intellectione Angeli, & visio beatifica hominis sub intellectione hominis: sed intellectio hominis & Angeli specie, aut genere subalterno distinguuntur: si ergo visio beatifica hominis, & Angeli sunt eiusdem speciei infima: fit, vt vna species ratione quorundam indiuiduorum contineatur sub vno genere, & ratione aliorum sub alio, ac proinde, vt vna species infima ponatur sub duobus generibus non subalternatim positis quoad alia ac alia sua indiuidua, quod est absurdum.

Responsio.

Respondendum est, intellectiōnem creatam in communi in hæc duo membra proximè diuidendam esse, videlicet in eam intellectiōnem, quæ quoad substantiam actus elici potest viribus intellectus creati, & in eam quæ neque quoad substantiam elici potest viribus intellectus creati, vt est sola visio beatifica. Quæ diuisio non est vniuoci, sed cuiusdam analogi in analogata. Intellectio namque, quæ neque quoad substantiam actus esse potest viribus naturalibus intellectus, non est vniuocè intellectio cum cæteris intellectiōnibus, vt pote extra eorum genus intellectiōnum, quæ intellectui propriæ sunt, omnino existens. Quare ad argumentum negandum est, visionem beatificam Angeli, aut hominis essentialiter contineri sub intellectiōne in communi Angeli aut hominis tamquam sub aliquo vniuoco.

Aco. Vnde non sequitur, vnam speciem infimam quoad alia ac alia indiuidua contineri sub diuersis generibus non subalternatim positis: sub nullo enim eorum continetur, vt illa genera sunt: sed est species ab illis contradiuisa. Quo loco obserua, esto dicemus visiones beatificas hominum & Angelorum specie inter se distingui, cum negandum non esset illas omnes conuenire in aliquo genere vniuoco, quod esset visio beatifica in communi, non effugeremus vim argumenti: illud enim genus, quo ad aliam ac aliam partem sibi subiectam, collocaretur similiter sub duobus generibus non subalternatim positis, nempe sub intellectiōne hominis, & sub intellectiōne Angeli in communi.

Ad primum ergo argumentum in oppositum dicendum est, maiorem solum esse veram, quando actus ita sunt proprii potentiarum, vt viribus naturalibus ipsarum emanare ab eis possint, saltem quoad substantiam actus: quando enim ad eum sunt supra facultatem ipsarum, vt neque quoad substantiam actus ab eis possint emanare, cum exiguum admodum causalitatis circa eos habeant, aliæque sint præcipue causæ eorum, concursus tam exiguus potentiarum naturalium specie distinctarum, non est satis vt actus fiant specie distincti.

Ad secundum dicendum est, omnes esse de eodem obiecto primario, nempe de essentia diuina, in qua tamen (vt vidimus) quidam vident plures res creatas, quàm alij, quæ pertinent ad obiectum secundarium: distinctio autem specifica notiarum ex obiecto primario attendenda est.

Ad tertium dicendum, Theologos concedere inter beatos alium alio esse essentialiter beatiorem, quia beatitudo essentialis, hoc est, beatitudo animæ, est maior in vno quàm in alio: non verò quòd in vno sit essentialiter perfectior, quàm in alio, & consequenter sit distincta specie.

ARTICVLVS VII.

Virum videntes Deum per essentiam ipsam comprehendant.

PRÆTERMISSIS aliis acceptionibus comprehensionis, quas Gabriel. 1. distinct. 3. quaest. 7. & in 3. dist. 14. quaest. 1. artic. 3. dubio 2. cum suo Ochamo distinguit, quâsque Sotus in 4. dist. 49. q. 3. art. 1. & super præmium Physicorum merito reicit & impugnat, vt pote pro libito potius, quàm iuxta nominis significationem traditas. Comprehensio, vt hoc loco in responsione ad primum notat D. Thomas, duobus modis accipitur. Vno, vt opponitur insequutioni: etenim apprehensio, tentio, atque consecutio eius, quod insequabatur, comprehensio dicitur. Hoc modo beati videntes diuinam essentiam Deum comprehendere dicuntur, iuxta illud ad Phil. 3. *Sequor autem, si quo modo comprehendam.* Et 1. ad Cor. 9. *Sic currite, vt comprehendatis.* Per visionem namque tenent atque assequuntur id, in quod per spem & desiderium, dum in via erant, tendebant. Comprehensio hoc modo sumpta est vna è tribus dotibus animæ, vt 1. 2. q. 4. art. 3. explicatum est. Quo loco animaduertendum est, non quamcunque visionem diuinæ essentia dici comprehensionem in hac acceptione, sed solam eam visionem, quæ est per modum habitus & cum securitate, quòd nunquam amitteretur: hæc namque est quæ vacuat spem, per quam in Deum tendimus. Atque de hac intelligendus est Paulus

*Comprehen-
sio quoru-
plex.*